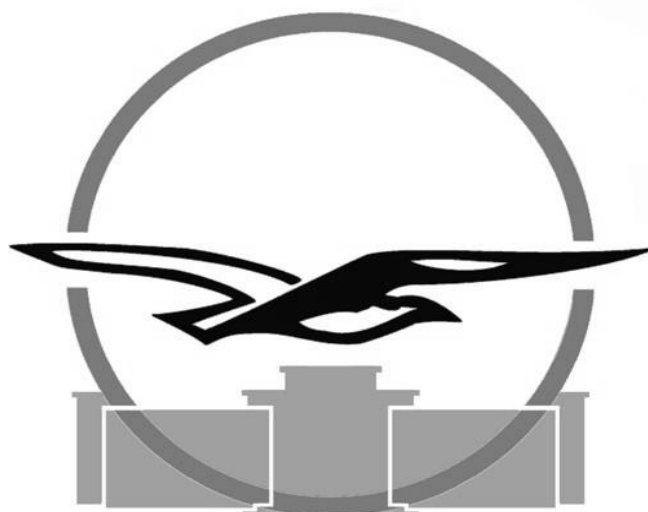

INRICHTING TWEEDE FASE

EN

REGELING SCHOOLEXAMEN

5-HAVO

CURSUS 2022/2023

INHOUD

Inleiding	3
Werkwijze in de vijfde klas	3
• Uitgangspunten	
Wijze van examinering	3
• Het schoolexamen	
• Vakken met uitsluitend schoolexamen	
• Vakken met schoolexamen en centraal examen	
• Berekening schoolexamencijfers	
• Slaagregeling eindexamen	
Regeling schoolexamen havo	5
• Opzet van het schoolexamen	
• Gang van zaken tijdens de toetsweek	
• Absentie bij een onderdeel van het schoolexamen	
• Onregelmatigheden bij het schoolexamen of het centraal examen	
• Herkansingsregeling en het inhalen van toetsen	
• Vervolg profielwerkstuk	
• Maatwerk (hoger niveau, versnellen, overstap naar 5V)	
• Vrijstellingsregeling bij doubleren van het vijfde leerjaar	
• Faciliteiten voor leerlingen met dyslexie of een andere handicap	
Loopbaanoriëntatie en studiebegeleiding	8
Mentoraat	8
Wederzijdse verwachtingen	8
Enkele praktische gegevens	9
• Rapportage	
• Bewaar maken	
• Contacten met school	
De lessentabel bovenbouw havo	10
Raamwerk 5-havo	11
Overzicht toetsen 5-havo	12
Rooster centraal examen en hulpmiddelen	13
Programma's van toetsing en afsluiting per vak	15

INLEIDING

Welkom in 5-havo, het afsluitende jaar van jouw havo-carrière! Dit jaar draait alles om het eindexamen dat bestaat uit het schoolexamen (SE) en voor de meeste vakken een landelijk centraal examen (CE). Vorig jaar heb je tijdens de laatste toetsweek voor de meeste vakken al 15% van het SE binnengehaald. De overige 85% staat dit jaar op het programma.

Het ministerie van onderwijs heeft in het zogeheten *Examenbesluit* (zie eventueel www.examenblad.nl) alle wettelijke bepalingen rond het eindexamen opgenomen. De school maakt jaarlijks een *examenreglement* gebaseerd op dit eindexamenbesluit. Dit is te vinden op de website.

In dit boekje vind je de belangrijkste afspraken rond jouw eindexamen, inclusief de belangrijkste punten uit het examenreglement: welke toetsen worden gegeven en hoe zwaar tellen ze mee, wat moet ik doen om te herkansen, bij wie moet ik zijn met welke vragen, etc.. In februari en april volgt aanvullende informatie met betrekking tot de afronding van het schoolexamen en alle do's en don'ts omtrent het eindexamen.

Het afgelopen jaar hebben we maatwerkuren aangeboden aan het einde van de lesdag. Komend jaar zullen we leerlingen extra maatwerk tijdens de daltonuren inroosteren. Mentoren, docenten en schoolleiding zullen er alles aan doen om er een succesvol jaar van te maken, maar hierbij zijn de volle inzet van de leerlingen en de belangstellende medewerking en steun van de ouders onmisbaar. Of er eventueel aangescherpte maatregelen vanuit het ministerie worden opgelegd, is afwachten. We hopen het uiteraard niet.

Het wordt een spannend jaar. Samen met jou (en je ouders/verzorgers) gaan we er tegenaan, zodat je eind van het jaar inderdaad dat felbegeerde havo-diploma in handen hebt.

WERKWIJZE IN DE VIJFDE KLAS

Uitgangspunten

In de vierde klas heb je kennisgemaakt met je coach. Bij de meeste leerlingen is dat komend jaar dezelfde docent. Hij/zij zal je weer begeleiden bij het bepalen wat je nodig hebt om je diploma te halen: hulp voor wiskunde, leerstrategieën voor Duitse teksten of gewoon een bak zelfdiscipline om je werk te maken? In dit leerproces is het gebruik van een planningsinstrument noodzakelijk. Leerlingen kunnen een papieren planagenda van school ontvangen. Een digitale variant is ook mogelijk. Als laatste kan de leerling beslissen zelf een instrument aan te schaffen. Deze werkwijze helpt je ook de overgang naar je vervolgopleiding te vergemakkelijken. Daar is immers nog meer vrijheid dan bij ons op school.

Het ministerie heeft bepaald dat er per schooljaar zo'n 1600 uur studielast is. Dat is ongeveer 40 uur per week voor een gemiddelde leerling om te besteden aan alles dat met school te maken heeft: lessen, huiswerk, opdrachten voor de daltonuren, maar ook de leeskring, het profielwerkstuk, het voorbereiden en geven van presentaties, etc.. Als alle uren in je rooster gevuld zijn, heb je 32,5 uur les en dalton in de week. Je kunt zelf vrij gemakkelijk uitrekenen hoeveel uur je met jouw rooster nog thuis aan school zou moeten besteden. Voor de gang van zaken omtrent aftekenen, studiewijzers, etc. verwijzen we naar het Dalton-ABC, dat vanaf begin van het jaar digitaal beschikbaar is.

WIJZE VAN EXAMINERING

Het schoolexamen

- Het schoolexamen spreidt zich uit over de vierde (15%) en vijfde klas (85%). Bij de kunstvakken zijn de percentages anders.
- Bij veel vakken horen bij het schoolexamen, naast de proefwerken en toetsen, praktische opdrachten of handelingsdelen. Praktische opdrachten leveren een cijfer op dat meetelt bij het schoolexamen. Handelingsdelen bestaan uit opdrachten, die geen cijfers opleveren, maar op tijd naar behoren moeten zijn afgesloten. Hieronder valt bijvoorbeeld het lezen van boeken.
- De vakken kvv, maatschappijleer en het profielwerkstuk (pws) vormen tezamen het combinatiecijfer, dat meetelt als één cijfer bij de slaagregeling. Het vak kvv is al met een (geheel) cijfer afgesloten in 4-havo. Maatschappijleer wordt gegeven in 5-havo. Het pws is in 4-havo gestart.
- Het vak lichamelijke opvoeding (lo) krijgt in plaats van een cijfer de waardering onvoldoende, voldoende of goed, afhankelijk van de mogelijkheden en inzet van de leerling.

- Leerlingen die geen wiskunde in hun pakket hebben, moeten een schoolexamen rekenen doen, dat kan ook in het voorexamenjaar. Het cijfer voor rekenen telt niet mee bij de slaagbepaling, maar wordt wel afgedrukt op de cijferlijst of een bijlage. De leerlingen krijgen les om zich de vaardigheid eigen te maken.
- Een leerling kan alleen worden toegelaten tot het centrale examen als het gehele schoolexamen op de juiste wijze en tijdig is afgerond.

Vakken met uitsluitend schoolexamen

- culturele en kunstzinnige vorming (in de vierde klas afgerond)
- lichamelijke opvoeding
- maatschappijleer (alleen in de vijfde klas)
- profielwerkstuk
- rekenen (alleen voor leerlingen zonder wiskunde, in de vijfde klas)

Vakken met schoolexamen én centraal examen

- Nederlands, Engels, Frans en Duits
- geschiedenis en aardrijkskunde
- wiskunde A en wiskunde B
- natuurkunde, scheikunde en biologie
- economie en bedrijfseconomie
- filosofie, kunstvak (drama) en kunstvak (beeldende vorming)

Berekening schoolexamencijfers

- De bandbreedte van de cijfers voor onderdelen van het schoolexamen reikt van 1,0 tot 10,0.
- Voor het profielwerkstuk wordt direct een geheel cijfer gegeven.
- De schoolexamencijfers van de andere vakken worden op één decimaal afgerond, waarbij vanaf 0,45 exact naar boven wordt afgerond. In het PTA is per vak te zien hoe dit schoolexamencijfer wordt opgebouwd.
- Voor vakken met alleen een schoolexamen wordt het gewogen gemiddelde van alle behaalde cijfers op een geheel cijfer afgerond. Hierbij geldt ook: vanaf 0,45 exact wordt naar boven afgerond. Dus 6,450 wordt 7, maar 6,449 wordt 6.

Slaagregeling eindexamen

- De gehele cijfers van ckv, maatschappijleer en het profielwerkstuk worden gemiddeld en vormen zo het zogeheten combinatiecijfer. Het op een geheel getal afgeronde combinatiecijfer telt mee als één cijfer in de slaagregeling.
- Het eindcijfer van de overige vakken is het gemiddelde van het schoolexamencijfer en het voor het centraal examen behaalde cijfer. Het gemiddelde wordt afgerond op een geheel getal. Hierbij geldt de wettelijke regel dat naar boven wordt afgerond vanaf 0,50 dus 5,45 wordt 5.

Een kandidaat is geslaagd als aan alle volgende voorwaarden wordt voldaan:

- Het gemiddelde van alle cijfers van *alleen het centraal examen* is ten minste 5,5 (van het onafgeronde gemiddelde moet de eerste decimaal een 5 zijn);
- Ckv, maatschappijleer en profielwerkstuk zijn afgesloten met ten minste een 4;
- Het vak lichamelijke opvoeding is afgesloten met de waardering voldoende of goed;
- De lijst van de eindcijfers voldoet aan één van de volgende voorwaarden:
 - alle cijfers zijn 6 of hoger;
 - de lijst telt één 5 en de andere cijfers zijn 6 of hoger;
 - de lijst telt één 4, de andere cijfers zijn 6 of hoger en het gemiddelde is ten minste 6,0;
 - de lijst telt twee keer 5 óf één 5 en één 4, de andere cijfers zijn 6 of hoger en het gemiddelde van alle eindcijfers is ten minste 6,0;
- Er mag ten hoogste één 5 bij de eindcijfers van de kernvakken Nederlands, Engels en wiskunde staan. Voor leerlingen zonder wiskunde geldt dat er ten hoogste één 5 bij Nederlands en Engels mag staan.
- Het vak rekenen is afgesloten (*voor leerlingen zonder wiskunde*)

Een kandidaat is geslaagd voor het eindexamen havo met toekenning van het **judicium cum laude** indien zijn examen voldoet aan de volgende voorschriften:

- ten minste het gemiddelde eindcijfer 8,0, berekend op basis van de eindcijfers voor het combinatiecijfer, de vakken in het gemeenschappelijke deel van het profiel, de vakken van het profieldeel en het vak uit het vrije deel waarvoor het hoogste eindcijfer is vastgesteld, en
- ten minste het eindcijfer 6 of ten minste de kwalificatie «voldoende» voor alle vakken die meetellen bij de uitslagbepaling.

REGELING SCHOOLEXAMEN HAVO

Opzet van het schoolexamen

- Voor ieder vak is in het programma van toetsing en afsluiting (PTA), zie verderop in dit boekje, voor elk leerjaar aantal, inhoud en gewicht van de verschillende schoolexamenonderdelen vastgelegd.
- In de vijfde klas zijn er drie toetsweken met voor ieder vak een toets. Daarnaast zijn er voor bepaalde vakken, zoals de talen, buiten de toetsweken ook nog toetsen of opdrachten.
- Alle onderdelen van het schoolexamen dienen uiterlijk donderdag 15 april 2022 te zijn afgerond.

Gang van zaken tijdens de toetsweek

- Het rooster van de toetsweek wordt tenminste 7 dagen voor aanvang van de eerste toets bekend gemaakt.
- Tassen, jassen, draagbare telefoons, en dergelijke apparatuur met internetverbinding mogen door de kandidaten niet worden meegenomen in het lokaal.
- Het (school)examenwerk dient met (bal)pen te worden gemaakt, tenzij de aard van het werk het gebruik van een potlood wenselijk maakt.
- Het gebruik van correctiemateriaal is niet toegestaan bij het (school)examen.
- Het werk wordt gemaakt op papier, gewaarmerkt en verstrekt door de school.
- Uitwerkingen die buiten de zaal zijn meegenomen, mogen niet alsnog ingeleverd worden.
- Eenmaal gemaakt schoolexamenwerk kan, behalve in het geval van een onregelmatigheid, achteraf niet ongeldig worden verklaard. Een kandidaat die ziek is of met andere ernstige problemen te kampen heeft, dient dit dan ook voorafgaande aan een zitting te melden bij de conrector of coördinator. Deze handelt naar bevind van zaken. Eventueel kan de kandidaat verwezen worden naar een volgend tijdvak.
- Een kandidaat die tijdens een toets onwel wordt, kan onder begeleiding het lokaal verlaten. De conrector of coördinator overlegt in eerste instantie met de kandidaat over de vraag of deze de toets kan voortzetten. Indien na enige tijd het werk kan worden hervat, kan de conrector of coördinator bepalen dat de gemiste tijd aan het eind van de zitting wordt ingehaald.
- Indien het werk niet kan worden voortgezet, worden met de conrector of coördinator afspraken gemaakt over het inhaalmoment.

Absentie bij een onderdeel van het schoolexamen

- Een kandidaat, die weet dat hij tijdens een onderdeel van een schoolexamen zal moeten verzuimen, vraagt *zo spoedig mogelijk en in ieder geval ruim van tevoren* verlof door de conrector/coördinator een email sturen.
- De tijdstippen van alle toetsen zijn ver van tevoren bekend en bezoek aan tandarts, orthodontist, e.d. is geen rechtmatige reden voor verzuim.
- Absentie bij een SE-toets/centraal examen wegens ziekte moet door een ouder op de eerste dag van de absentie voor 8.00 uur digitaal via Magister gemeld worden. Daarnaast dient een mail verzonden te worden naar de betreffende conrector. Dit geldt ook voor kandidaten van 18 jaar en ouder.
- Als het verzuim op de juiste wijze is gemeld, is er sprake van rechtmatig verzuim.
- Het missen van een onderdeel door kennelijke vergissing geldt als onrechtmatig verzuim.
- Te laat komen bij een mondeling onderdeel of luistertoets geldt als onrechtmatig verzuim.

- Bij te laat komen bij een schriftelijke toets dient de kandidaat het werk direct te maken en op de oorspronkelijke tijd te stoppen. Bij het centraal examen mag een leerling maximaal 30 minuten te laat starten. Daarna is er sprake van onrechtmatig verzuim van het gehele centraal examen voor dat vak.
- In geval van rechtmatig verzuim dient de kandidaat de toets/het examen in te halen.
- Indien er sprake is van onrechtmatig verzuim wordt voor de toets/het examen het cijfer 1,0 toegekend.
- In zeer bijzondere gevallen kan de conrector/coördinator een kandidaat toch een inhaalmogelijkheid bieden. In het geval van het centraal examen dient de examensecretaris hiervoor contact te leggen met de inspectie.
- Een kandidaat die zich bij herhaling schuldig maakt aan het zonder geldige reden niet bijwonen van (een onderdeel van) het schoolexamen, kan van verdere deelname worden uitgesloten.

Onregelmatigheden bij het schoolexamen of het centraal examen

- Indien een leerling zich bij een onderdeel van het schoolexamen of het centraal examen aan een onregelmatigheid schuldig maakt of heeft gemaakt, kan de conrector maatregelen nemen.
- Alvorens tot een maatregel over te gaan, hoort de conrector de leerling. De leerling kan daarna een gesprek met de conrector aanvragen, waarbij hij zich kan laten vergezellen door een meerderjarige.
- De maatregelen die de school al of niet in combinatie met elkaar kan nemen, zijn:
 - het toekennen van het cijfer 1,0 voor een onderdeel van het schoolexamen of centraal examen;
 - het ontzeggen van deelname of verdere deelname aan één of meer onderdelen van het schoolexamen of centraal examen;
 - het ongeldig verklaren van één of meer al afgelegde onderdelen van het schoolexamen of centraal examen.
 - het bepalen dat het diploma en de cijferlijst slechts kunnen worden uitgereikt na een hernieuwd examen in door de rector aan te wijzen onderdelen.
- Het besluit over de genomen maatregel(en) wordt in ieder geval schriftelijk meegedeeld aan de kandidaat en de ouders/verzorgers.

Herkansingsregeling en het inhalen van toetsen

- Het aantal herkansingen in het examenjaar bedraagt één voor de eerste toetsweek en twee voor de tweede en derde toetsweek. De eerste herkansing is telkens “gratis”. De tweede herkansing kan alleen gebruikt worden voor vakken die aan het eind van de periode volledig zijn afgetekend op de voortgangskaart.
- Na iedere toetsweek is er de mogelijkheid de SE-toetsen te herkansen.
- Indien een kandidaat in een periode niet alle herkansingen heeft gebruikt, vervallen deze.
- In het PTA is te zien welke toetsen wel en welke niet herkanst kunnen worden.
- In bijzondere gevallen kan de examencommissie extra herkansingen toekennen.
- In geval van fraude kan de examencommissie besluiten het aantal herkansingen te verminderen.
- Indien een kandidaat gebruik wil maken van de herkansing, geeft hij zich hiervoor op in Magister. De deadline wordt vooraf met de kandidaten gecommuniceerd.
- Het hoogste van de cijfers behaald bij de herkansing en bij het eerder afgelegde schoolexamen geldt als definitief cijfer voor dit schoolexamenonderdeel.
- In het geval de kandidaat zijn herkansing niet in Magister heeft opgegeven voor de deadline, komt de herkansing te vervallen.
- Het rooster voor de herkansingen wordt uiterlijk twee dagen van tevoren bekend gemaakt. De data en het tijdvak waarbinnen de toetsen vallen, liggen aan het begin van het schooljaar vast.
- Indien een kandidaat door ziekte of een andere vorm van overmacht een toets heeft gemist, kan deze worden ingehaald tijdens de herkansingen. Het is dan niet meer mogelijk deze toets te herkansen en hierdoor vervalt één herkansingsmogelijkheid tijdens de herkansingsperiode. In voorkomende gevallen kan de conrector besluiten hiervan af te wijken.

Vervolg profielwerkstuk (pws)

Vorig jaar mei zijn alle leerlingen gestart met het pws. Hieronder staat nogmaals in grote lijnen de bedoeling. Bij de PTA's vind je de algemene deadlines voor komend jaar.

Het profielwerkstuk is een schriftelijke werkstuk waarin kennis, inzicht en vaardigheden aan de orde komen. Het onderzoek heeft betrekking op één vak (niet lo, ckv, maatschappijleer, rekenen) en kost alles bij elkaar 80 uur. In principe wordt er in duo's gewerkt, mede omdat het belangrijk is om goed te leren samenwerken. Voor de opzet kan de leerling zelf met voorstellen komen, maar hij/zij kan ook de docent om ideeën/mogelijkheden vragen. Het pws omvat tenminste een praktisch onderdeel, denk aan een interview, een bedrijfsbezoek, een experiment of bronnenonderzoek in een museum. Het pws moet in elk geval schriftelijk worden aangeboden. De tekst moet ook digitaal worden aangeleverd om controle op plagiaat mogelijk te maken. Het eindproduct mag ook iets tastbaars bevatten, zoals een maquette of gedicht. Daarnaast wordt een (digitale) presentatie gegeven.

Wanneer duidelijk is wie de begeleider wordt, ontvangt de leerlingen van hem een overzicht van de eisen, deadlines en manier van beoordelen. Daarin is ook te lezen dat gebruik gemaakt moet worden van de APA-bronvermelding zoals die bij Nederlands wordt geleerd. Zowel het proces als het uiteindelijke product wordt beoordeeld. De beoordeling vindt mede plaats op grond van plan van aanpak, voorbereidende werkzaamheden, samenwerking en overleggen met de docent. Voor het totale proces, het pws zelf en de presentatie kunnen 100 punten worden verdiend. De verdeling van de punten over de verschillende onderdelen is afhankelijk van vak en aanpak. Als een leerling zich niet houdt aan het afgesproken tijdspad, zoals inleverdata of overlegmomenten, dan heeft dit consequenties voor de beoordeling. Het afgeronde gemiddelde van de gehele cijfers van ckv, pws en maatschappijleer is het combinatiecijfer. De ondergrens voor elk van de vakken is 4. Het combinatiecijfer telt mee als één cijfer in de slaagregeling en heeft in het verleden regelmatig voor de benodigde compensatie gezorgd om te kunnen slagen.

Maatwerk (hoger niveau, versnellen, overstap naar 5V)

Indien een leerling op vwo-niveau of versneld (examen in 4H) één of meerdere vakken wil volgen, wordt in samenspraak met de betrokken docent en conrector een nieuw PTA vastgesteld voor de betreffende vakken. Hierin wordt ook geregeld hoe het cijfer opnieuw moet worden bepaald mocht het vwo-examen van dat vak niet naar tevredenheid zijn afgesloten waardoor de herkansing op havoniveau zal geschieden. In het geval van versnelling is het bij tegenvallende resultaten alleen mogelijk om in 5H tijdens de herkansingen van het eindexamen (tweede tijdvak) nogmaals examen te doen in het vak.

Leerlingen die na het behalen van hun havodiploma in willen stromen in 5-vwo kunnen zich hiervoor vanaf eind januari aanmelden. Vanaf dit schooljaar is doorstromen een wettelijk recht. Wel zullen de vakdocenten en mentoren de leerlingen een advies geven op basis van de resultaten en inzet van de leerling. Op het vwo heeft een leerling 8 examenvakken in plaats van de 7 die een havo-leerling heeft. Voor dit achtste vak zal de leerling nog voor de zomer al het inhaalwerk moeten afronden. Daarnaast moet er voor meerdere vakken stof worden ingehaald om goed te kunnen starten in 5-vwo. Uiterlijk 14 april 2022 hoort de leerling welk(e) werk/toetsen gedaan moet worden en welke deadlines er zijn. Voor bijna alle vakken geldt dat er op het vwo nog geen SE-toetsen zijn afgenomen. De SE-cijfers van kunstvak drama betreffen het praktijkgedeelte. De PTA's van KUDR zijn identiek op havo en vwo. Alleen het theoriegedeelte wordt op vwo-niveau opnieuw gevolgd. Voor CKV en maatschappijleer krijgen de leerlingen een vrijstelling. Het profielwerkstuk dient opnieuw gedaan te worden en vormt dan in zijn eentje het combinatiecijfer.

Vrijstellingsregeling bij doubleren van het vijfde leerjaar

- De conrector kan, na overleg met de mentor en eventuele vakdocent, een doubleur vrijstelling verlenen voor het profielwerkstuk en/of maatschappijleer. Hierbij moet worden bedacht dat deze twee vakken samen met ckv als combinatiecijfer compensatie kunnen leveren voor een onvoldoende op de eindlijst. Vrijstelling wordt in het algemeen alleen verleend als het combinatiecijfer een 7 of hoger is.
- Docenten kunnen leerlingen (gedeeltelijke) vrijstellingen geven voor handelingsdelen van hun vak.

Faciliteiten voor leerlingen met dyslexie of een andere handicap

Leerlingen die bij de toetsen gebruik willen maken van bepaalde faciliteiten op grond van dyslexie of andere handicaps, moeten ruim van tevoren bij de zorgcoördinator een verzoek indienen. De zorgcoördinator beslist, na overleg met de leerling en diens ouders én met de examencommissie, welke faciliteiten voor de schooltoetsen en landelijke examens worden toegekend. De volgende regels zijn van toepassing:

- Alle faciliteiten worden uitsluitend toegekend op grond van een deskundigenverklaring.
- Dyslectische leerlingen krijgen dezelfde opgaven als de andere leerlingen.
- Alle toetsen worden uitgeprint in een groot lettertype met vergrote regelafstand, waardoor vergrote opgaven niet meer nodig zijn (dezelfde regeling als bij het centraal examen).
- Zo nodig kunnen leerlingen een verlenging van de tijd krijgen ter grootte van 1/6 van de reguliere tijd. Bij de zittingen van het centraal examen is de verlenging altijd 30 minuten.
- Zo nodig worden andere aanpassingen toegestaan, zoals het gebruik van een laptop of daisyspeler (CE).

LOOPBAANORIENTATIE EN BEROEP (LOB)

De leerlingen doorlopen in de bovenbouw een gestructureerd keuzetraject voor studie en beroep om de keuze voor een vervolg op hun havo-opleiding beter te kunnen maken. De decaan staat centraal bij de lob: hij begeleidt de leerlingen en onderhoudt contacten met de mentor, de docenten en eventueel de ouders. In elke periode zijn er naast een verplicht gemeenschappelijk programma voor elke leerling individuele activiteiten, die in onderling overleg tussen leerling en decaan worden bepaald.

MENTORAAT

Iedere mentor heeft zo'n 15 leerlingen onder zijn hoede waar hij ongeveer iedere drie/vier weken een persoonlijk gesprek mee heeft. Daarnaast zijn er af en toe gezamenlijke mentoruren waarin bijvoorbeeld voorlichting wordt gegeven over het houden van een pws-presentatie.

Tijdens de gesprekken met de mentor is de leerling *in the lead*: wat heeft hij nodig om goede resultaten te halen, om zich goed te voelen, om verder te komen? Wat kan hijzelf daarvoor doen en wat kan de mentor, kunnen de ouders en de vakdocenten doen ter ondersteuning? De leerling ontvangt op de eerste schooldag een planagenda, waarin hij alle afspraken, huiswerk, etc. kan noteren, maar waarin ook de nodige achtergrondinformatie te lezen is. Vóór ieder gesprek noteert de leerling zelf de bespreekpunten en na afloop de afspraken. De mentor kan uiteraard ook agendapunten aandragen. In november heeft de leerling een gesprek met zijn ouders en mentor om de belangrijkste afspraken en voornemens te bespreken. Voorafgaand aan dat gesprek heeft de leerling van al zijn vakdocenten feedback gekregen in de tool *leerlingbespreking.nl*. In februari is er een tweede mogelijkheid voor de leerling om met ouders en mentor samen in gesprek te gaan.

De mentor houdt de vorderingen en absenties bij in Magister en spreekt zijn collega's over de voortgang van zijn mentorleerlingen. Hij neemt indien nodig, in samenspraak met de leerling, contact op met de ouders. De ouders kunnen altijd de mentor benaderen om hem te informeren over relevante zaken die het functioneren van de leerling op school kunnen beïnvloeden of om vragen te stellen over de voortgang. Wij hechten erg aan open communicatie tussen leerling, ouders en mentor.

WEDERZIJDE VERWACHTINGEN

In de vijfde klas gaan de meeste zaken globaal op dezelfde wijze als in het vierde leerjaar. Door de opzet van het schoolexamen worden er steeds hogere eisen gesteld aan de eigen inzet van de leerling. Voor een goed functioneren van de leerlingen blijven belangstelling en steun van de ouders onontbeerlijk. Alleen gezamenlijk kunnen leerling, ouders en school ervoor zorgen dat er goede resultaten behaald worden.

Wat verwacht de school van de leerling?

- inspanningsverplichting m.b.t. schoolwerk
- actieve leerhouding tijdens de lessen, daltonuren en vrije werkuren
- een serieuze houding wat betreft het huiswerk
- zo min mogelijk schoolverzuim
- stiptheid m.b.t. afspraken
- sociale opstelling t.o.v. medeleerlingen, docenten en andere personeelsleden

Wat verwacht de school van de ouders?

- aandacht voor het totale schoolgebeuren van hun kind

- betrokkenheid bij leerprestaties en leerproblemen
- actieve medewerking bij het beperken van en de controle op absenties
- stimulering tot het maken van schoolwerk
- actieve opstelling bij problemen door tijdig contact op te nemen met de mentor

Wat mag de leerling van de school verwachten?

- een veilige, stimulerende werkomgeving
- een gedegen en gestructureerd aanbod van de lesstof
- ondersteuning bij studieproblemen en problemen op sociaal-emotioneel vlak
- begeleiding en voorlichting bij studie- en beroepskeuze
- adequate registratie van de studieresultaten
- strenge controle op absenties

ENKELE PRAKTISCHE GEGEVENS

Rapportage

Er worden in de loop van het jaar geen rapporten uitgedeeld. Via Magisterweb kunnen de leerlingen en hun ouders op ieder moment op de hoogte zijn van de stand van zaken bij de schoolexamencijfers en de absenties. Indien ouders benieuwd zijn naar de voortgang van het werk kunnen zij kijken naar de parafen en opmerkingen op de voortgangskaart.

Bezwaar maken (*zie examenreglement, onderdeel D*)

Als een leerling en/of de ouders het niet eens zijn met een toegekend cijfer of een beslissing die door een docent is genomen, moeten zij in eerste instantie overleggen met de conrector of coördinator van de afdeling. Als de leerling en zijn ouders het niet eens zijn met de afhandeling van hun klacht kunnen zij in beroep gaan bij de rector. Indien in het overleg met de rector geen overeenstemming bereikt wordt, kunnen de leerling en zijn ouders een schriftelijk verzoek indienen ter behandeling van het geschil door de commissie van beroep van het bevoegd gezag (Stichting VO Haaglanden). Let hierbij op de gestelde deadlines van indienen.

Contacten met school

- Voor zaken die te maken hebben met de studie(resultaten) of begeleiding kunt u contact opnemen met de mentor. Deze regelt alle contacten tussen school en thuis.
- Voor zaken die te maken hebben met vakkenkeuze, vervolgoopleidingen, studiefinanciering en lob kunnen de leerlingen of hun ouders contact opnemen met de decaan van de havo, dhr. H.Haarsma.
- De leiding van en de eindverantwoordelijkheid voor de gang van zaken binnen de afdeling is in handen van de conrector, dhr. M. Companjen.
- U kunt altijd telefonisch contact met de school opnemen, maar de praktijk leert dat het vaak lastig is om daarvoor een geschikt moment te vinden. Meestal is het eenvoudiger om een e-mail te sturen met uw vragen of opmerkingen. Uiteraard krijgt u dan zo snel mogelijk antwoord per mail of zal er, als daartoe aanleiding bestaat, telefonisch contact met u worden opgenomen.

5H1	mevr. L. Berdenis	lberdenis@daltondenhaag.nl
5H2	mevr. A. Besselink	abesselink@daltondenhaag.nl
5H3	dhr. E. van Driel	edriel@daltondenhaag.nl
5H4	dhr. F. van der Duin	fduin@daltondenhaag.nl
5H5	dhr. M. Helleman	mhelleman@daltondenhaag.nl
5H6	mevr. Y. de Moed	ymoed@daltondenhaag.nl
decaan	dhr. H. Haarsma	hhaarsma@daltondenhaag.nl
coördinator	mw. L. van der Wal	lwal@daltondenhaag.nl
conrector	dhr. M. Companjen	tcompanjen@daltondenhaag.nl

TABEL TWEEDE FASE HAVO				
	4-havo (21/22)		5-havo	
	Les	Dalton	Les	Dalton
NETL	2	1,2	2	1
ENTL	2	1,0	2	1
MAAT			1	1
CKV	1	0,75		
LO	2		1	
MT	1			
LOB				2
PWS			2	1
FATL	2	1,2	2	1
DUTL	2	1,2	2	0,5
GES	2	0,75	2	0,5
AK	2	0,75	2	1
WISA	2	0,75	2	1
WISB	2	1,0	2	1
NAT	2	1,2	2	0,5
SCHK	2	0,75	2	1
BIOL	2	1,2	2	1
ECON	2	1,2	2	1
BECON	2	0,75	2	1
FI	2	0,75	2	1
KU(BV): th	1		1	0,5
KU(BV): pr	2		1	
KU(DR):th	1		1	0,5
KU(DR):pr	2		1	

	MA	DI	WO	DO	VR			MA	DI	WO	DO	VR	
34	startdagen	startdagen	startdagen		intro 5H	22/08 t/m 26/08	6						06/02 t/m 10/02
35						29/08 t/m 02/09	7	lesvrij teamverg.	verkort teamverg.	verkort teamverg.	verkort teamverg.	verkort teamverg.	13/02 t/m 17/02
36						05/09 t/m 09/09	8	presentatie PWS			mentorgesprekkendag		20/02 t/m 24/02
37			ouderavond 5H			12/09 t/m 16/09	9						27/02 t/m 03/03
38		prinsjesdag				19/09 t/m 23/09	10	taakvrij 4+5+6	taakvrij 4+5+6	taakvrij 4+5+6	taakvrij 4+5+6	SE 5 + 6 toetsen 4	06/03 t/m 10/03
39						26/09 t/m 30/09	11	SE 5 + 6 toetsen 4	SE 5 + 6 toetsen 4	SE 5 + 6 toetsen 4	SE 5 + 6 toetsen 4	SE 5 + 6 toetsen 4	13/03 t/m 17/03
40	reis 5H/6V	reis 5H/6V	reis 5H/6V	reis 5H/6V	reis 5H/6V	03/10 t/m 07/10	12						20/03 t/m 24/03
41	taakvrij 4+5+6	taakvrij 4+5+6	taakvrij 4+5+6	taakvrij 4+5+6	taakvrij 4+5+6 studiewijzer	10/10 t/m 14/10	13						27/03 t/m 31/03
42	SE 5+6 toetsen 2-4	SE 5+6 toetsen 2-4	SE 5+6 toetsen 2-4	SE 5+6 toetsen 2-4	SE 5+6 toetsen 2-4	17/10 t/m 21/10	14			herk 5H 6V inhalen 4h-4v	herk 5H 6V	ontwikkel-dag = lesvrij	03/04 t/m 07/04
43	herfstvakantie					24/10 t/m 28/10	15	2e paasdag				afronding SE	10/04 t/m 14/04
44	PWS middag					31/10 t/m 04/11	16						17/04 t/m 21/04
45		provo		provo	deadline cijfers	07/11 t/m 11/11	17	meivakantie			Koningsdag		24/04 t/m 28/04
46	verkort teamverg.	verkort teamverg. herk va 13 u	lesvrij teamverg. herk	verkort teamverg. PWS	verkort teamverg. PWS	14/11 t/m 18/11	18	meivakantie					01/05 t/m 05/05
47		mentorgesprekkendag				21/11 t/m 25/11	19				CE	CE	08/05 t/m 12/05
48						28/11 t/m 02/12	20	CE	CE	CE	hemelvaart		15/05 t/m 19/05
49					PWS inleveren	05/12 t/m 09/12	21	CE	CE	CE	CE	CE	22/05 t/m 26/05
50	taakvrij 4+5+6	taakvrij 4+5+6	taakvrij 4+5+6	SE 5+6 toetsen 4	SE 5+6 toetsen 4 studiewijzer	12/12 t/m 16/12	22	pinksteren					29/05 t/m 02/06
51	SE 5+6 toetsen 4	SE 5+6 toetsen 4	SE 5+6 toetsen 4	SE 5+6 toetsen 4	jaarsluiting	19/12 t/m 23/12	23						05/06 t/m 09/06
52	kerstvakantie					26/12 t/m 30/12	24			uitslag CE			12/06 t/m 16/06
1	kerstvakantie					02/01 t/m 06/01	25	CE2	CE2	CE2			19/06 t/m 23/06
2						09/01 t/m 13/01	26					uitslag CE2	26/06 t/m 30/06
3	voorlichtings avond				Open Dag	16/01 t/m 20/01	27			slotfeest			03/07 t/m 07/07
4	PWS definitief					23/01 t/m 27/01	28	zomervakantie					10/07 t/m 14/07
5	herkansen 5H/6V hele dag	herkansen 5H/6V 1e/2e uur				30/01 t/m 03/02	29	zomervakantie t/m 18 augustus					

	PERIODE 1		PERIODE 2		PERIODE 3	
	toets	weging	toets	weging	toets	weging
AK	SE2	25%	SE3	30%	SE4	30%
BECO	SE2	25%	SE3	30%	SE4	30%
BIO	SE2	25%	SE3	25%	SE4	35%
DUTL	SE2	25%	SE3 SE4	20% 20%	SE5 SE6	5% 15%
ECON	SE2	25%	SE3	25%	SE4 PO-SE1	30% 5%
ENTL	SE2 KLT	20%	SE3	20%	SE4 SE5	20% 25%
FI	SE2	20%	SE3	25%	SE4	40%
FATL	SE3	20%	SE4 SE5 PO-SE1	4% 20% 7%	SE6 SE7	20% 14%
GES	SE2	20%	SE3	25%	SE4	40%
KUBV	-	-	PO-SE6 SE5	10% 6%	PO-SE7 PO-SE8 SE6	10% 20% 4%
KUDR	-	-	PO-SE3 CKV SE5	10% - 6%	PO-SE4 SE6	30% 4%
LOB	stap 4		stap 5 dl1		stap 5 en afronden	
MAAT	SE1	20%	SE2	30%	SE3 PO-SE1	20% 30%
NAT	SE2	25%	SE3 PO-SE3	25% 5%	SE4 PO-SE2	25% 5%
NETL	SE2	10%	SE3	40%	SE4 PO-SE1	15% 20%
PWS	2x bijeenkomst		2x bijeenkomst deadline concept wk49		deadline pws 23 jan presentatie 20 feb	
SCHK	SE2	24%	SE3	24%	PO-SE1 SE4	7% 30%
WIS A	SE2	20%	SE3	30%	SE4	35%
WIS B	SE2 SE3	5% 20	SE4 SE5	5% 25%	SE6	30%

SE = schoolexamen

SE-PO = praktische opdracht meetellend voor schoolexamen

Stap = Qompas

	ROOSTER CENTRAAL EXAMEN 2023 1^e TIJDVAK	
	Een verklarend woordenboek der Nederlandse taal is bij alle examens toegestaan!	
DATUM	Tijd en havo-vak	Toegestane hulpmiddelen <i>Alle hulpmiddelen dien je zelf mee te nemen</i>
Donderdag 11 mei	9.00 – 12.00 uur Filosofie	
	13.30 – 16.30 uur Scheikunde	Binas 6e druk gewone rekenmachine
Vrijdag 12 mei	Geen examen	
	13.30 – 16.30 uur Nederlands	Verklarend woordenboek der Nederlandse taal
Maandag 15 mei	9.00 – 12.00 uur Geschiedenis	
	13.30 – 16.30 uur Biologie	Binas 6e druk gewone rekenmachine
Dinsdag 16 mei	Geen examen	
	13.30 – 16.00 uur Engels	Woordenboek EN-NE en NE-EN
Woensdag 17 mei	9.00 – 11.30 uur Duits	Woordenboek DU-NE en NE-DU
	13.30 – 16.30 uur Bedrijfseconomie	gewone rekenmachine
Maandag 22 mei	Geen examen	
	13.30 – 16.00 uur Frans	Woordenboek FA-NE en NE-FA
Dinsdag 23 mei	0.900 – 12.00 Kunst algemeen	examen wordt op de computer gemaakt
	13.30 – 16.30 uur Wiskunde A/ B	Grafische rekenmachine (let op: vooraf controle examenstand) GEEN gewone rekenmachine
Woensdag 24 mei	Geen examen	
	13.30 – 16.30 uur Economie	gewone rekenmachine
Donderdag 25 mei	Geen examen	
	13.30 – 16.30 uur Natuurkunde	Binas 6e druk gewone rekenmachine
Vrijdag 26 mei	Geen examen	
	13.30 – 16.30 uur Aardrijkskunde	gewone rekenmachine

Wat betreft de gewone rekenmachine: het gaat om rekenmachines die alleen basisbewerkingen kunnen uitvoeren. Opties die niet gezien worden als basisbewerkingen (niet uitputtend): - Het oplossen van (stelsels

van) vergelijkingen - Het numeriek integreren en differentiëren van functies - Rekenen met verhoudingen - Berekeningen maken met micro, kilo, ... - Gebruiken van wetenschappelijke constanten - Werken in een spreadsheet - Programmeren - Ingebouwde formules

.

Vak: Aardrijkskunde (AK)

Boek/Methode: BuitenLand 5havo									
periode	code	vorm	duur (in min.)	TW/les/ datum	omschrijving stof	domeinen	herk.?	weging SE	hulpmiddelen
1		SE2	90	TW	Hoofdstuk 1 Wereld: Globalisering EN Hoofdstuk 4 Wereld: Herhaling Wereldbeeld	B	ja	25%	atlas
2		SE3	90	TW	Hoofdstuk 2 Aarde: Endogene en exogene krachten EN Hoofdstuk 5 Aarde: Herhaling Klimaat en landschapszones	C	ja	30%	atlas
3		SE4	90	TW	Hoofdstuk 3 Gebieden: Brazilië	D	ja	30%	atlas

Toelichting inhoud domeinen:

Domein A: Vaardigheden

Domein B: Wereld

Domein C: Aarde

Domein D: Gebieden

Domein E: Leefomgeving

Link omschrijving domeinen: https://www.examenblad.nl/examenstof/syllabus-aardrijkskunde-havo-2022/2022/f=/aardrijkskunde_havo_2022_versie_2.pdf**Beschrijving eindexamen:**

Het centraal examen heeft betrekking op domeinen A t/m E. Voor meer informatie zie de link.

Het centraal examen vindt plaats op **vrijdag 26 mei 2023 van 13.30-16.30**.

5 HAVO**Cohort 2021-2023 Leerjaar 2022-2023****Vak: Bedrijfseconomie (BECON)**

Boek/Methode: B-E in Balans deel 1 en deel 2									
periode	code	vorm	duur (in min.)	TW/les/ datum	omschrijving stof	domeinen	herk.?	weging SE	hulpmiddelen
1		SE2	90	TW	H21: Marketingbeleid H22: Product en Prijs H23: Plaats en Promotie H24: E-Business H25: Kostensoorten H16: Personeelsbeleid H5: Verzekeren, studeren, sparen en lenen H8: Woning H18: Vreemd Vermogen	A, B, C, D, E, H	ja	25%	RM
2		SE3	90	TW	H26: Begrote en werkelijke winst H27: Break-evenanalyse H28: Accrual-accounting en matchingprincipe H29: Interne verslaggeving H30: Financiële planning H9: Familie H10: Schenken en erven	A, B, F	ja	30%	RM
3		SE4	120	TW	H31: Externe verslaggeving H32: Regels voor de activa en passiva H33: Regels voor de winst- en verliesrekening H34: Liquiditeitskengetallen, cashflow en solvabiliteitskengetallen H35: Overige kengetallen H6: Enkelvoudige en samengestelde interest	A, B, G	ja	30%	RM

					H17: Eigen vermogen				
--	--	--	--	--	---------------------	--	--	--	--

Toelichting inhoud domeinen:

Domein A Vaardigheden

Domein B Van persoon naar rechtspersoon

Domein C Interne organisatie en personeelsbeleid

Domein D Investeren en financieren

Domein E Marketing

Domein F Financieel beleid

Domein G Verslaggeving

Domein H Keuze-onderwerpen

Link omschrijving domeinen: [bedrijfseconomie havo 2022 versie 2.pdf \(examenblad.nl\)](https://examenblad.nl/bedrijfseconomie_havo_2022_versie_2.pdf)**Beschrijving eindexamen:**

Het centraal examen heeft betrekking op de (sub)domeinen A, B, C2, D2, E2, F en G, voor meer informatie zie de link.

Het centraal examen vindt plaats op **woensdag 17 mei 2023 van 13.30 – 16.30**.

5 HAVO**Cohort 2021-2023 Leerjaar 2022-2023****Vak: Biologie (BIOL)**

Boek/Methode: Biologie voor jou									
periode	code	vorm	duur (in min.)	TW/les/ datum	omschrijving stof	domeinen	herk.?	weging SE	hulpmiddelen
1		SE2	90	TW	Stofwisseling in de cel en DNA Thema 1 en thema 2 (Heel 4H boek wordt bekend verondersteld)	A t/m F	ja	25%	BINAS, RM, WB-NL
2		SE3	90	TW	Vertering en Transport Thema 3 en thema 4 (Heel 4H boek en thema 1 en 2 uit 5H boek wordt bekend verondersteld)	A t/m F	ja	25%	BINAS, RM, WB-NL
3		SE4	120	TW	Gaswisseling en Uitscheiding, Afweer en Samenhang Thema 5, Thema 6 en Thema 7 (5H boek) (Heel 4H boek en Thema 1 t/m 4 uit 5H boek wordt bekend verondersteld)	A t/m F	ja	35%	BINAS, RM, WB-NL

Toelichting inhoud domeinen:

Domein A: Vaardigheden

Domein B: Zelfregulatie

Domein C: Zelforganisatie

Domein D: Interactie

Domein E: Reproductie

Domein F: Evolutie

Link omschrijving domeinen: https://www.examenblad.nl/examenstof/syllabus-2022-biologie-havo/2022/havo/f=/biologie_2_versie_havo_2022.pdf**Beschrijving eindexamen:**Het examen beslaat domein A t/m F. Voor meer informatie zie de link. Het centraal examen vindt plaats op **maandag 15 mei 2023 13:30-16:30**

5 HAVO**Cohort 2021-2023 Leerjaar 2022-2023****Vak: Duits (DUTL)**

Boek/Methode: Na Klar en het Schülerheft.									
periode	code	vorm	duur (in min.)	TW/les/ datum	omschrijving stof	domeinen	herk.?	weging SE	hulpmiddelen
1		SE2	60	Week 41/42	Gespreksvaardigheid in drietallen over verschillende onderwerpen	C	ja	25%	Mobieltje, alleen bij het onderdeel tekst voorbereiden
2		SE3	45	Week 2/3	Luistervaardigheid (buiten toetsweek)	B	ja	20%	Nee
		SE4	60	TW	Literatuur: vragen over in de les besproken theorie en tekstfragmenten en een bekeken film.	E	ja	20%	Nee
3		SE5	45	Week 10	Ondersteuning van tekstbegrip	A	ja	5%	Nee
		SE6	90	TW	Schrijfvaardigheid: zakelijke mail schrijven	D	ja	15%	WB NL DTS

Toelichting inhoud domeinen:

Domein A Leesvaardigheid

Domein B Luistervaardigheid

Domein C Gespreksvaardigheid

Domein D Schrijfvaardigheid

Domein E Literatuur

Link omschrijving domeinen: <https://www.examenblad.nl/examenstof/moderne-vreemde-talen-havo/2023/f=/>**Beschrijving eindexamen:**

Het examen beslaat domein A. Voor meer informatie zie de link.

Het centraal examen vindt plaats op **woensdag 17 mei 2023 9.00 – 11.30 uur**.

5 HAVO**Cohort 2021-2023 Leerjaar 2022-2023****Vak: Economie (ECON)**

Boek/Methode: Lesbrieven LWEO									
periode	code	vorm	duur (in min.)	TW/les/ datum	omschrijving stof	domeinen	herk.?	weging SE	hulpmiddelen
1		SE2	90	TW	Lesbrief Verdienen en Uitgeven H1 t/m H3	A, H	ja	25%	RM
2		SE3	90	TW	Lesbrief Verdienen en Uitgeven H4 en H5 Lesbrief Europa H1 t/m H4	A, H, I	ja	25%	RM
3		SE4	120	TW	Lesbrief Jong en Oud Lesbrief Vragers en Aanbieders Lesbrief Markt en Overheid Lesbrief Verdienen en Uitgeven Lesbrief Europa	A, B, C, D, E, F, G, H	ja	30%	RM
		PO- SE1	60	les	Groepsopdracht presentatie examenopgave Deze wordt in overleg met de groep ingepland in periode 1, 2 of 3	A, B, C, D, E, F, G, H, I, J, K	nee	5%	nee

Toelichting inhoud domeinen:

- A: Vaardigheden
- B: Concept Schaarste
- C: Concept Ruil
- D: Concept Markt
- E: Concept Ruilen over de tijd
- F: Concept Samenwerken en onderhandelen
- G: Concept Risico en informatie
- H: Concept Welvaart en groei
- I: Concept Goede tijden, slechte tijden
- J: Onderzoek en experiment

K: Keuzeonderwerpen

Link omschrijving domeinen: [Microsoft Word - Examenprogramma economie havo vwo 2015.docx \(examenblad.nl\)](#)

Beschrijving eindexamen:

Het centraal examen beslaat domeinen A, D, E, F, G, H en I, voor meer informatie zie de link [syllabus economie havo 2023 versie 2.pdf \(examenblad.nl\)](#)

Het centraal examen vindt plaats op **woensdag 24 mei 2023 van 13.30 – 16.30**

5 HAVO**Cohort 2021-2023 Leerjaar 2022-2023****Vak: Engels (ENTL)**

Boek/Methode: Door de Engelse Sectie samengestelde readers waarin alle vaardigheden zijn verwerkt, CITO KLT, Novel the Great Gatsby									
periode	code	vorm	duur (in min.)	TW/les/ datum	omschrijving stof	domeinen	herk.?	weging SE	hulpmiddelen
1		SE2	60	TW	Cito Listening and Viewing	B	ja	20%	Computer-Woots Platform
2		SE3	60	TW	Writing	D	ja	20%	WB NL-ENG en vv, ENG-ENG
3		SE4	60	les	Literature Roaring Twenties & Novel	E	ja	20%	WB-NL-ENG en vv ENG-ENG
		SE5	20	TW	Speaking: Debate in groups	C	nee	25%	"Cheat sheet"

Toelichting inhoud domeinen:

Domein A Leesvaardigheid

Domein B Kijk- en luistervaardigheid

Domein C Gespreksvaardigheid

Domein D Schrijfvaardigheid

Domein E Literatuur

Domein F Oriëntatie op studie en beroep.

Link omschrijving domeinen: [moderne vreemde talen havo versie 2 2023.pdf \(examenblad.nl\)](#)**Bijzonderheden:**

Het SE Mondeling (debate) wordt in groepjes van maximaal 3 tot 4 leerlingen afgenomen.

Beschrijving eindexamen:

Het examen beslaat domein A. Voor meer informatie zie de link.

Het centraal examen vindt plaats op **dinsdag 16 mei 2023 13:30-16:00**.

5 HAVO**Cohort 2021-2023 Leerjaar 2022-2023****Vak: Filosofie (FI)**

Boek/Methode: Denken over democratie/ syllabus									
periode	code	vorm	duur (in min.)	TW	omschrijving stof	domeinen	herk. ?	wegin g SE	hulpmiddelen
1	513	SE2	90	TW	Kwestie 1, Vraagstuk A Eindterm 4 t/m 11, 26 t/m 29 Hfst 1 en 4	A, D, E	ja	20%	WB NL
2	523	SE3	90	TW	Kwestie 2, Vraagstuk B + Kwestie 1, Vraagstuk A Eindterm 4 t/m 19, 26 t/m 34 Hfst 1,2, 4, 5	A, D, E	ja	25%	WB NL
3	533	SE4	120	TW	Kwestie 3, Vraagstuk C + vorige hoofdstukken Alle eindtermen Alle hfst Herhaling domein B + C	A, B, C, D, E	ja	40%	WB NL

Toelichting inhoud domeinen:

Domein A Vaardigheden

Domein B Wijsgerige antropologie

Domein C Ethiek

Domein D Sociale filosofie

Domein E Eindexamenonderwerp

Link omschrijving domeinen: https://www.examenblad.nl/examenstof/syllabus-2022-filosofie-havo/2022/havo/f=/Filosofie_syllabus_havo_2022_versie_4.pdf

Beschrijving eindexamen:

Het examenonderwerp stelt vragen over de democratie, of een regering door het volk het beste is, of mensen beter opbloeien in een democratie en of je écht vrij kunt zijn in een democratie. Voor meer informatie zie de link.

Het centraal examen vindt plaats op **donderdag 11 mei 2023 9:00-12:00**.

TW5 HAVO**Cohort 2021-2023 Leerjaar 2022-2023****Vak: Frans (FATL)**

Boek/Methode: Grandes Lignes, 5 ^e ed.									
periode	code	vorm	duur (in min.)	TW/les/ datum	omschrijving stof	domeinen	herk.?	weging SE	hulpmiddelen
1		SE3	90	TW	Schrijfpdracht (brief, artikel, betoog, recensie)	D	ja	20%	Wb NF
2		SE4	30	les	Idioom (ter ondersteuning van luister- en leesvaardigheid)	B,A	ja	4%	geen
		SE5	15	TW	Een gesprek a.h.v. een aantal spreekmodellen en een zelf gekozen onderwerp uit lijst met vastgestelde onderwerpen	C	ja	20%	geen
		PO-SE1	n.v.t.	25/11	Een leesverslag met opdrachten n.a.v. een gelezen boek*	E	nee	7%	n.v.t.
3		SE6	60	les	CITO kijk- en luistertoets	B	ja	20%	geen
		SE7	60	TW	Literatuurtoets n.a.v. gelezen boeken en film/toneelstuk	E	ja	14%	geen

Toelichting inhoud domeinen:

Domein A Leesvaardigheid

Domein B Kijk- en luistervaardigheid

Domein C Gespreksvaardigheid

Domein D Schrijfvaardigheid

Domein E Literatuur

Domein F Oriëntatie op studie en beroep.

Link omschrijving domeinen: https://www.examenblad.nl/examenstof/syllabus-moderne-vreemde-talen-33/2023/f=/moderne_vreemde_talen_havo_versie_2_2023.pdf

Bijzonderheden:

Bij het te laat inleveren van de verwerkingsopdracht van de Praktische Opdracht geldt de volgende regeling:

- indien uiterlijk één week na de inleverdatum ingeleverd: één punt aftrek.
- indien meer dan één week te laat: drie punten aftrek

Beschrijving eindexamen:

Het examen beslaat domein A. Voor meer informatie zie de link.

Het centraal examen vindt plaats op **maandag 22 mei 2023 13:30-16:00**.

5 HAVO**Cohort 2021-2023 Leerjaar 2022-2023****Vak: Geschiedenis (GS)**

Boek/Methode: Feniks – Tijdvakken en Historische Contexten									
periode	code	vorm	duur (in min.)	TW/les/ datum	omschrijving stof	domeinen	herk.?	weging SE	hulpmiddelen
1		SE2	90	TW	Historische Context Duitsland in Europa 1918-1991 Tijdvakken 5 t/m 8 (Kenmerkende Aspecten 18 t/m 36)	A, B, C	ja	20%	WB NL
2		SE3	90	TW	Historische Context Nederland 1948-2008 Tijdvakken 5 t/m 10 (Kenmerkende Aspecten 18 t/m 49)	A, B, D	ja	25%	WB NL
3		SE4	120	TW	Historische Context Britse Rijk 1585-1900 Historische Context Duitsland in Europa 1918-1991 Historische Context Nederland 1948-2008 Tijdvakken 5 t/m 10 (Kenmerkende Aspecten 18 t/m 49)	A, B, E	ja	40%	WB NL

Toelichting inhoud domeinen:

Domein A: Historisch Besef (historisch denken en redeneren).

Domein B: Oriëntatiekennis (Historische Contexten en Tijdvakken 5 t/m 10).

Domein C: Thema's (voor havo twee)

Domein D: Geschiedenis van de rechtsstaat en van de parlementaire democratie

Domein E: Oriëntatie op studie en beroep

Link omschrijving domeinen:

https://www.examenblad.nl/examenstof/syllabus-geschiedenis-havo-2023/2023/havo/f=/Syllabus_Geschiedenis_Havo_2023_versie_def.pdf

Beschrijving eindexamen:

Voor het centraal examen geschiedenis havo geldt dat domein A in samenhang met de tijdvakken 5 t/m 10 in domein B wordt getoetst in het CE. Voor meer informatie zie de link.

Het centraal examen vindt plaats op **maandag 15 mei 2023 09:00-12:00**.

5 HAVO**Cohort 2021-2023 Leerjaar 2022-2023****Vak: Kunstvak Beeldend, waaronder Kunstvak Algemeen (KUBV)**

Boek/Methode: Bespiegeling									
periode	code	vorm	duur (in min.)		omschrijving stof	domeinen	herk.?	wegin g SE	hulpmiddelen
1	--	--	--		--	Vul in.	Ja/nee	Vul in.	Vul in.
2	551	PO-SE6	-		Thema Spiegels van de ziel	A, B, C	nee	10%	
	523	SE5	60	TW2	Modernisme	A, B, C	ja	6%	WB NL
3	533	SE6	60	TW3	Toets kunstanalyse n.a.v. taken	A, B	ja	4%	Vul in.
	552	PO-SE7	-		Thema landschappelijk	A, B, C	nee	10%	
	553	PO-SE8	-		Thema- examenopdracht	A, B, C	nee	20%	

Toelichting inhoud domeinen:Domein A **KUBV** Vaktheorie**KUA** VaardighedenDomein B **KUBV** Praktijk**KUA** Invalshoeken voor reflectieDomein C **KUBV** Oriëntatie op studie en beroep.**KUA** Onderwerpen

Link omschrijving domeinen: [syllabus kunst algemeen havo conceptsyllabus centraal examen 2023 22 februari 2021 versie 1 0.pdf \(examenblad.nl\)](#)

Bijzonderheden:

Praktische opdrachten moeten in het zicht van de docent gemaakt worden. Werkstukken die buiten het zicht van de docent zijn gemaakt, worden niet beoordeeld en becijferd met een 1. Bij het te laat inleveren van praktische opdrachten 1 & 2 geldt de volgende regeling:

- indien binnen één week na de inleverdatum ingeleverd: één punt aftrek
- indien meer dan één week te laat: werk wordt beoordeeld met een 1.
- Voor de examenopdracht is een uitloop niet mogelijk i.v.m. de beoordeling.

Beschrijving eindexamen:

Het centraal examen is dat van het vak kunst algemeen, alle domeinen. Voor meer informatie zie de link.

Het centraal examen vindt plaats op **dinsdag 23 mei 2023 09:00-12:00**. Het examen vindt plaats op de computer.

5 HAVO**Cohort 2021-2023 Leerjaar 2022-2023****Vak: Kunstvak Drama, waaronder Kunstvak Algemeen (KUDR)**

Boek/Methode: Bespiegeling									
periode	code	vorm	duur (in min.)		omschrijving stof	domeinen	herk.?	weging SE	hulpmiddelen
1	--	--	--		--	Vul in.	Ja/nee	Vul in.	Vul in.
2	551	PO-SE3	--		Blok 1 (beoordeling op inzet en muzikaliteit) - Muziektheater (beoordeling op inzet (1x) en muzikaliteit (1x) → <i>weging 1x</i> - Performance (wordt beoordeeld op inbreng (1x) en uitwerking concept (1x) → <i>weging 1x</i>	A, B, C	nee	10%	
	--	HD	--		CKV-opdracht 4: bezoeken voorstelling en maken het bijbehorende verslag. Weging voor ckv-cijfer 20%	A, B, C	nee	-	
	523	SE5	60	TW2	Modernisme	A, B, C	ja	6%	WB NL
3	533	SE6	60	TW3	Toets kunstanalyse n.a.v. taken	A, B	ja	4%	Vul in.
	552	PO-SE4	-		Blok 2 – Montage voorstelling Het cijfer wordt als volgt opgebouwd: • individuele inbreng proces (1x) • concretisering concept (2x) • presentatie individueel (1x)	A, B, C	nee	30%	

Toelichting inhoud domeinen:Domein A **KUDR** Vaktheorie**KUA** VaardighedenDomein B **KUDR** Praktijk**KUA** Invalshoeken voor reflectieDomein C **KUDR** Oriëntatie op studie en beroep.**KUA** Onderwerpen

Link omschrijving domeinen: [syllabus kunst algemeen havo conceptsyllabus centraal examen 2023 22 februari 2021 versie 1 0.pdf \(examenblad.nl\)](#)

Bijzonderheden:

- De CKV-activiteiten en masterclasses zijn verplichte onderdelen van het vak CKV en moet worden afgerond voordat aan de solo's mag worden begonnen.
- Het CKV- verslag moet binnen 10 schooldagen na de culturele activiteit worden ingeleverd.

Beschrijving eindexamen:

Het centraal examen is dat van het vak kunst algemeen, alle domeinen.

Het centraal examen vindt plaats op **dinsdag 23 mei 2023 9:00-12:00**. Het examen vindt plaats op de computer.

5 HAVO**Cohort 2021-2023 Leerjaar 2022-2023****Vak: LO (LO)**

Boek/Methode: Nederland in Beweging									
periode	code	vorm	duur (in min.)	TW/les/ datum	omschrijving stof	domeinen	herk.?	weging SE	hulpmiddelen
1-2		Vul in.	Vul in.	Vul in.	Sport oriëntatie: klimmen, skiën/snowboarden, yoga, schaatsen, zelfverdediging, surfen, free running, disco bowlen, dans. De exacte invulling vindt tijdens het schooljaar plaats en kan afwijken, deze is afhankelijk van de beschikbaarheid en de weersomstandigheden.	Bewegen en maatschappij	ja	Vul in. O/V/G	Vul in.
1-2		Vul in.	Vul in.	Vul in.	Van alle leerlingen wordt verwacht dat ze hebben meegewerkt aan: • het observeren en beoordelen van medeleerlingen (indien de tijd het toe laat via onderlinge instructie); • leidinggeven in verschillende bewegingssituaties; • organiseren van verschillende bewegingsactiviteiten.	Bewegen en regelen	ja		Vul in.
1-2		Vul in.	Vul in.	Vul in.	Alle leerlingen maken kennis met: • blessurepreventie; • sport en voeding; • sport, goed voor je gezondheid? • werken aan je conditie	Bewegen en gezondheid	ja		Vul in.

Toelichting inhoud domeinen:

Domein A Vaardigheden

Domein B Bewegen

Domein C Bewegen en regelen

Domein D Bewegen en gezondheid

Domein E Bewegen en samenleving

Link omschrijving domeinen: https://www.examenblad.nl/examenstof/lichamelijke-opvoeding-havo/2021/f=/lo_havovwo.pdf

[13731 bijlage 1 Examenprogramma's havo-vwo 2007 definitief \(examenblad.nl\)](#)

Toelichting inhoud en beoordeling domeinen:

De beoordeling vindt plaats op grond van aanwezigheid, inzet en prestatieniveau. Tot en met het einde van de lesperiode (eind januari) wordt twee maal aangegeven of je een onvoldoende/voldoende/goed beoordeling hebt. Uiteindelijk mag er geen ONVOLDOENDE staan. Met een onvoldoende voor één van de twee periodes kun je niet deelnemen aan het Centraal Examen. Er wordt dus niet een gemiddelde berekend over de behaalde resultaten, de docent vult het eindresultaat in.

Absentie: Neem altijd contact op met je docent.

Bijzonderheden:

- Er geldt een 100% aanwezigheidsplicht, lessen die (on)geoorloofd gemist worden dienen ingehaald te worden.
- Leerlingen die door een blessure tijdelijk niet aan de les kunnen deelnemen, zijn verplicht bij de les aanwezig. Alleen in overleg met de docent kan per les besloten worden tot een alternatieve activiteit.
- Leerlingen die gedurende langere tijd niet aan de lessen kunnen deelnemen, moeten een verklaring van een medisch specialist overleggen. De docent en conrector besluiten over een alternatieve invulling van de lestijd.
- Leerlingen die permanent niet in staat zijn aan de lessen deel te nemen, moeten aan de conrector een verklaring van een medisch specialist overleggen. Een (tijdelijke) vrijstelling behoort tot de mogelijkheden.

5 HAVO**Cohort 2021-2023 Leerjaar 2022-2023****Vak: Loopbaan Oriëntatie Begeleiding (LOB)**

periode	code	vorm	duur (in min.)	omschrijving stof	domeinen	herk.?	wegin g SE	hulpmiddelen
1	--	HD HD HD	-	1. Opnieuw maken van de studiekeuzetest 2. Het Qompas-studiekeuze-stappenplan: Stap 4 Interesstetest 3. Plan maken voor bezoek twee open dagen, proefstuderen of meelopen plus inschrijven voor één bezoek.	Vul in.	-	-	Vul in.
2	--	HD HD HD HD	-	4. Het Qompas-studiekeuze-stappenplan: Stap 5 Beroepentest 5. Gesprek met decaan over vervolgopleiding 6. Bezoek open dag 7. Proefstuderen / meelopen	Vul in.	-	-	Vul in.
3	--	HD HD HD HD HD	-	8. Het Qompas-studiekeuze-stappenplan: Stap 5 Afsluiting 9. Gesprek met decaan over vervolgopleiding 10. Bezoek open dag 11. Proefstuderen / meelopen 12. Aanmelden vervolgopleiding	Vul in.	-	-	Vul in.

Toelichting inhoud domeinen:

Open dagen kalender vind je op de site: www.gompas.nl en op studiekeuze123.nl. Ook op de uitgedeelde open dagen kalender vind je de open dagen van de hogescholen uit de regio. Houd ook de sites van de hogescholen in de gaten voor de open dagen.

Voor sommige studies geldt een numerus fixus. Daarvoor moet je je voor 15 januari 2023 aanmelden.

Beschrijving eindexamen:

n.v.t.

5 HAVO**Cohort 2021-2023 Leerjaar 2022-2023****Vak: Maatschappijleer (MAAT)**

Boek/Methode: Thema's maatschappijleer van Essener + www.esseneronline.nl									
periode	code	vorm	duur (in min.)	TW/lessen	omschrijving stof	domeinen	herk.?	weging SE	hulpmiddelen
1	513	SE1	90	TW	Wat is maatschappijleer? + Rechtsstaat	A, B	ja	20%	geen
2	523	SE2	90	TW	Parlementaire Democratie	A, C	ja	30%	geen
3	533	SE3	90	TW	Verzorgingsstaat	A, D	ja	20%	geen
	551	PO-SE1	-	les	Media-analyse	A, E	nee	30%	kranten

Toelichting inhoud domeinen:

Domein A Vaardigheden

Domein B Rechtsstaat

Domein C Parlementaire democratie

Domein D Verzorgingsstaat

Domein E Pluriforme samenleving.

Link omschrijving domeinen: https://www.examenblad.nl/examenstof/maatschappijleer-havo-2/2022/havo/f=/mijleer_havo.pdf**Beschrijving eindexamen:**

Er is geen centraal eindexamen voor maatschappijleer. Maatschappijleer vormt samen met het PWS en CKV het combinatiecijfer.

5 HAVO**Cohort 2021-2023 Leerjaar 2022-2023****Vak: Natuurkunde (NAT)**

Boek/Methode: NOVA natuurkunde 5 Havo – Max en NOVA natuurkunde 4 Havo - Max									
periode	code	vorm	duur (in min.)	TW/les/ datum	omschrijving stof	domeinen	herk.?	weging SE	hulpmiddelen
1		SE2	90	TW	Hoofdstuk 8: Zuinig met energie Hoofdstuk 1: Bewegingen Hoofdstuk 3: Krachten Hoofdstuk 5: Arbeid	A, B, C	ja	25%	RM, BINAS
2		SE3	120	TW	Hoofdstuk 9: Trillingen en Golven Hoofdstuk 10: Aarde en Heelal Hoofdstuk 2: Elektriciteit	A, B, E, G	ja	25%	RM, BINAS
		PO- SE1		Wk48	Ontwerp een eigen brug + Verslag	A, I	nee	5%	
3		SE4	90	TW	Hoofdstuk 11: Radioactiviteit Hoofdstuk 12: Medische Beeldvorming Hoofdstuk 4: Materialen	A, B, D	ja	25%	RM, BINAS
		PO- SE2		Wk4	Eindverslag brug	A, I	nee	5%	

Toelichting inhoud domeinen:

Domein A: Vaardigheden

Domein B: Beeld- en geluidstechniek

Domein C: Beweging en energie

Domein D: Materialen

Domein E: Aarde en heelal

Domein F: Menselijk lichaam

Domein G: Meten en regelen

Domein H: Natuurkunde en technologie

Domein I: Onderzoek en ontwerp

Link omschrijving domeinen: https://www.examenblad.nl/examenstof/syllabus-natuurkunde-havo-2023/2023/f=/natuurkunde_havo_versie_2_2023.pdf

Beschrijving eindexamen:

Het examen bestaat domeinen A tot en met I, voor meer informatie zie de bovenstaande link.

Het centraal examen vindt plaats op **donderdag 25 mei van 13.30 tot 16.30 uur.**

5 HAVO**Cohort 2021-2023 Leerjaar 2022-2023****Vak: Nederlands (NETL)**

Boek/Methode: Talent en Laagland									
periode	code	vorm	duur (in min.)	TW/les/ datum	omschrijving stof	domeinen	herk.?	weging SE	hulpmiddelen
1		SE2	45	TW	Literatuur: poëzieanalyse Laagland module 4 + alle aantekeningen, katernen en gemaakte opdrachten	E	ja	10%	geen
2		SE3	90	TW	Schrijfvaardigheid (Gedocumenteerd betoog)	C,D	ja	40%	bronnenlijst en schrijfplan
3		SE4	45	TW	Literatuurgeschiedenis: 1900-heden Laagland module 5 t/m 8	E	ja	15%	geen
		PO-SE1		Week 3-6	Literaire leeskring over vier gelezen werken (wordt afgenomen tijdens daltonuren vanaf week 3)	A, B, E	nee	20%	voorbereidings-formulier

Toelichting inhoud domeinen:

Domein A Leesvaardigheid

Domein B Mondelinge taalvaardigheid

Domein C Schrijfvaardigheid

Domein D Argumentatieve vaardigheden

Domein E Literatuur

Domein F Oriëntatie op studie en beroep.

Link omschrijving domeinen: https://www.examenblad.nl/examenstof/syllabus-nederlands-3f-havo-2023/2023/f=/nederlands_3f_havo_versie_2_2023.pdf

Beschrijving eindexamen:

Het examen beslaat domeinen A en D, voor meer informatie zie de link.

Het centraal examen vindt plaats op **vrijdag 12 mei van 13.30 tot 16.30 uur**

5 HAVO**Cohort 2021-2023 Leerjaar 2022-2023****Vak: PWS** (*kies afkorting*)

Boek/Methode: n.v.t.									
periode	code	vorm	duur (in min.)	TW/les/ datum	omschrijving stof	domeinen	herk.?	weging SE	hulpmiddelen
1		Vul in.	Vul in.	Vul in.	Wk 37: contactmoment met je begeleider in Dalton Wk 38: Prinsjesdag, dus extra tijd voor je PWS (praktisch deel?) Wk 38/39: ingeroosterde werksessie met de begeleidend docent	Vul in.	Ja/nee	Vul in.	Vul in.
2		Vul in.	Vul in.	Vul in.	Wk 44: inleveren 1 ^e deel Wk 45: individuele afspraak met de begeleidend docent, feedback op 1 ^e deel Wk 46: ingeroosterd twee middagen werken aan het PWS, waarvan één met je begeleider. Woensdag lesvrij, tijd voor je PWS (praktisch deel?) Wk 47: dinsdag lesvrij, tijd voor je PWS Wk 49: uiterlijk vrijdag 9 december 17.00 uur inleveren PWS	Vul in.	Ja/nee	Vul in.	Vul in.
3		Vul in.	Vul in.	Vul in.	Wk 2: afspraak met begeleider voor feedback op je concept Wk 4: uiterlijk maandag 23 januari 17.00 uur inleveren PWS definitief Wk 5/6: overleg met je begeleider om je PWS te bespreken en je presentatie voor te bereiden. Je krijgt dan een globale beoordeling te horen. Daarnaast zal in één van de mentoruren aandacht worden besteed aan het presenteren. Wk 7: maandag hele dag en in de middagen werken aan de presentie Wk 8: Presentatie op maandag 20 februari	Vul in.	Ja/nee	Vul in.	Vul in.

Toelichting inhoud domeinen:

Voor de toelichting op de eisen, normering en het tijdspad: zie het document dat je van je begeleider hebt gekregen.

Naast de hierboven genoemde afspraken, dien je ook zelf tijd in te plannen om te werken aan je PWS en afspraken te maken met je begeleider om de voortgang te bespreken

5 HAVO**Cohort 2021-2023 Leerjaar 2022-2023****Vak: Scheikunde (SCHK)**

Boek/Methode: Chemie overal 5 ^e editie									
periode	code	vorm	duur (in min.)	TW/les/ datum	omschrijving stof	domeinen	herk.?	weging SE	hulpmiddelen
1		SE2	90	TW	Systematische naamgeving (taakwerk) Hoofdstuk 7: Zuren Hoofdstuk 8: Basen Hoofdstuk 12.2: Chemie van het leven Voorkennis: hfd 1 tm hfd 6	A, B, C, E	ja	24%	RM, Binas 6 ^e
2		SE3	90	TW	Hoofdstuk 9: Reacties en energie Hoofdstuk 10: Redoxreacties Hoofdstuk 13.3/4: Duurzaam produceren Voorkennis: hfd 1 tm hfd 8	A, B, C, D, E, F, G	ja	24%	RM, Binas 6 ^e
3		SE4	120	TW	Hoofdstuk 11: Kunststoffen Hoofdstuk 12: Chemie van het leven Hoofdstuk 13: Duurzaam produceren Voorkennis: hfd 1 tm hfd 10	A, B, C, D, E, F, G	ja	30%	RM, Binas 6 ^e
		PO- SE1	120	les	PO Kwantitatieve analyse (les in week 13 incl. aansluitend uur) Inhaalmoment in samenspraak, maar uiterlijk dinsdag 4 april	A, B, C	nee	7%	RM, Binas 6 ^e

Toelichting inhoud domeinen:

Domein A: Vaardigheden

Domein B: Deeltjesmodellen

Domein C: Kennis van chemische processen en kringlopen

Domein D: Ontwerpen en experimenten in de chemie

Domein E: Innovatieve ontwikkelingen in de chemie

Domein F: Processen in de chemische industrie

Domein G: Maatschappij en chemische technologie

Link toelichting domeinen: https://www.examenblad.nl/examenstof/syllabus-scheikunde-havo-2023/2023/havo/f=/scheikunde_havo_versie_2_2023.pdf

Beschrijving eindexamen:

Het examen bestaat domeinen A tot en met G, voor meer informatie zie de bovenstaande link.

Het centraal examen vindt plaats op **donderdag 11 mei van 13.30 tot 16.30 uur**

5 HAVO**Cohort 2021-2023 Leerjaar 2022-2023****Vak: Wiskunde A (WISA)**

Boek/Methode: Getal & Ruimte									
periode	code	vorm	duur (in min.)	TW/les/ datum	omschrijving stof	domeinen	herk.?	weging SE	hulpmiddelen
1		SE2	90	TW	Havo A deel 1 Hoofdstuk 3 Lineaire verbanden Havo A deel 3 Hoofdstuk 9 Exponentiële verbanden	A, B, C	ja	20%	GR
2		SE3	90	TW	Havo A deel 1 Hoofdstuk 2 De statistische cyclus Havo A deel 1 Hoofdstuk 3 Lineaire verbanden Havo A deel 3 Hoofdstuk 9 Exponentiële verbanden Havo A deel 3 Hoofdstuk 10 Statistiek gebruiken Havo A deel 3 Hoofdstuk 11 Formules en variabelen	A, B, C, E	ja	30%	GR
3		SE4	120	TW	Havo A deel 3 Hoofdstuk 11 Formules gebruiken Havo A deel 3 Hoofdstuk 12 Examentraining (= alle stof!)	A, B, C, D, E	ja	35%	GR

Toelichting inhoud domeinen:

Domein A: Vaardigheden

Domein B: Algebra en tellen

Domein C: Verbanden

Domein D: Verandering

Domein E: Statistiek

Link toelichting domeinen: https://www.examenblad.nl/examenstof/wiskunde-a-havo-2/2021/havo/f=/examenprogramma_wiskunde_a_havo.pdf**Beschrijving eindexamen:**

Het examen beslaat alle domeinen, voor meer informatie zie de bovenstaande link.

Het centraal examen vindt plaats op **dinsdag 23 mei van 13.30 tot 16.30 uur**

5 HAVO**Cohort 2021-2023 Leerjaar 2022-2023****Vak: Wiskunde B (WISB)**

Boek/Methode: Getal en Ruimte Havo B 12 ^e editie									
periode	code	vorm	duur (in min.)	TW/les/ datum	omschrijving stof	domeinen	herk.?	weging SE	hulpmiddelen
1		SE2	45	Wk38	Algebraïsche vaardigheden uit hoofdstuk 5, 6 en 9	A, B	nee	5%	niets
		SE3	90	TW	Hoofdstuk 5: Machten, exponenten en logaritmen Hoofdstuk 6: De afgeleide functie Hoofdstuk 9: Exponentiële functies Hoofdstuk 11: Verbanden en functies	A, B, D	ja	20%	GR
2		SE4	45	Wk48	Algebraïsche vaardigheden uit hoofdstuk 7 en 8	A, C	nee	5%	niets
		SE5	90	TW	Hoofdstuk 7: Lijnen en cirkels Hoofdstuk 8: Goniometrie Hoofdstuk 10: Meetkundige berekeningen	A, B, C	ja	25%	GR
3		SE6	120	TW	Alle stof: Hoofdstuk 5: Machten, exponenten en logaritmen Hoofdstuk 6: De afgeleide functie Hoofdstuk 7: Lijnen en cirkels Hoofdstuk 8: Goniometrie Hoofdstuk 9: Exponentiële functies Hoofdstuk 10: Meetkundige berekeningen Hoofdstuk 11: Verbanden en functies Hoofdstuk 12: Examentraining	A, B, C, D	ja	30%	GR

Toelichting inhoud domeinen:

Domein A Vaardigheden

Domein B Functies, grafieken en vergelijkingen

Domein C Meetkundige berekeningen

Domein D Toegepaste analyse

Link toelichting domeinen: [wiskunde B havo versie 2 2023.pdf \(examenblad.nl\)](#)

Beschrijving eindexamen:

Het centraal examen heeft betrekking op alle domeinen, voor meer informatie zie de link.

Het centraal examen vindt plaats op **dinsdag 23 mei 2023 van 13.30 tot 16.30 uur**